

Asia: VN/2215/2025

Luonnos hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi hankintatietovarannosta ja siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

1. Huomionne vaikutusten arvioinnista?

-

2. Huomionne ehdotetusta hankintatietovarantolaista ja sen perusteluista?

Lapin ammattikorkeakoulu kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa (luonnos hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi hankintatietovarannosta ja siihen liittyviksi laeiksi).

Kannatamme, että yliopistot ja ammattikorkeakoulut jäävät tietovarannon soveltamisalan ulkopuolelle, kuten lakiluonnoksessa esitetään. Muutos olisi korkeakouluille kohtuuttoman kallis ja työläs, erityisesti tietojärjestelmien muutosten ja datan harmonisoinnin osalta. On myös tärkeää, että esityksessä on tunnistettu ammattikorkeakoulujen erityispiirteet, kuten tuotekehitys-, innovaatiotoiminta, yritys yhteistyö ja salassapitovelvoitteet.

Emme näe, että ostolaskudatan julkaisu toisi merkittävää hyötyä julkisten hankintojen tehostamiseen tai rahoituksen vaikuttavuuteen, vaan se aiheuttaisi lähinnä lisäkustannuksia.

Ammattikorkeakoulujen hankintavolyymi on merkittävä, mutta ei määräävä suhteessa koko julkishallintoon (ks. taulukko 1 hallituksen esitys). Yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen jättäminen tietovarannon soveltamisalan ulkopuolelle on perusteltua, sillä näiden organisaatioiden erityispiirteet, kuten erilaiset rahoitus- ja toimintamallit, poikkeavat muista julkisyhteisöistä. Lisäksi korkeakoulujen sisäiset prosessit ja resurssit eivät välttämättä mahdollista tietovarannon ylläpidosta aiheutuvien kustannusten kattamista ilman lisäresursseja (ks. taulukko 6 ylläpitokustannuksista).

On myös huomioitava, että korkeakoulujen hankintatiedot sisältävät usein henkilötietoja ja muita luottamuksellisia tietoja, joiden suojaaminen on ensiarvoisen tärkeää. Mikäli korkeakoulut myöhemmin sisällytettäisiin tietovarannon piiriin, tulisi varmistaa, että tiedot ovat riittävän strukturoidussa muodossa ja että tietojen hyödyntämistarkoitus (esim. tutkijoiden tai hankinta-asiantuntijoiden käyttö) sekä käytännön toteutus on määritelty tarkasti.

Yhteenvetona: Kannatamme, että yliopistot ja ammattikorkeakoulut jäävät tietovarannon soveltamisalan ulkopuolelle, kuten lakiluonnoksessa esitetään.

3. Huomionne ehdotetuista muutoksista julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annettuun lakiin ja vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annettuun lakiin sekä edellä mainittujen lakien perusteluista?

-

4. Huomionne ehdotetuista muutoksista Valtiokonttorista annettuun lakiin ja niiden perusteluista?

-

5. Muut mahdolliset huomionne hallituksen esitysluonnoksesta?

-

Lahdenkauppi Juha-Pekka
Lapin ammattikorkeakoulu